

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121201455
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Karman
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5121201455.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Marcelou Karman v právnom spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX, XXX XX C., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., Vojtecha Tvrdeho 17, Žilina, IČO: 36 436 640, proti žalovaným: 1/ B. C., D. E., 2/ F. G., D. A., 3/ H. A., žalovaní 1/ až 3/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdková 36, Bratislava 11, 817 47 Bratislava, 4/ D. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. XXXX/ X, XXX XX J., 6/ A. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX, XXX XX C., 7/ K. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX L. M. N., O. D., 8/ F. K., D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. P. XXXX/ XX, Q. – I., X/ A. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

I. Súd čiastočne späťvzatie žaloby zo dňa 11.09.2023 nepripúšťa.

II. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobcu, žalovaného 1/, žalovaného 2/, žalovaného 3/ a žalovaného 4/ k nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres Kysucké Nové Mesto, parcela registra E-KN – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² a toto vyporiadava tak, že predmetnú nehnuteľnosť prikazuje do výlučného vlastníctva žalobcu.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 171,83 Eur, na účet Slovenského pozemkového fondu, IBAN: R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: 2112021, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 2/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 85,92 Eur, na účet Slovenského pozemkového fondu, IBAN: R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: 2112021, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 3/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 57,27 Eur, na účet Slovenského pozemkového fondu, IBAN: R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: 2112021, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 4/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 114,59 Eur, a to v lehote do 30 od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobcu, žalovanej 6/, žalovanej 7/ a žalovaného 9/ k nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres Kysucké Nové Mesto, parcela registra E-KN – záhrada o výmere 695 m² a toto vyporiadava tak, že predmetnú nehnuteľnosť prikazuje do výlučného vlastníctva žalobcu.

VIII. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 6/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 1.482,79 Eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IX. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 7/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 370,72 Eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

X. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 9/ titulom zrušenia a vyporiadania pozemku primeranú náhradu vo výške 390,24 Eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

XI. Súd konanie voči žalovanej 8/ zastavuje.

XII. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.02.2021 domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti evidovanej na zapísanej na LV XXXX k.ú. C. ako parcela KNE XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² a zapísanej na LV XXXX k.ú. C. ako parcela KNE XXX záhrada o výmere 695 m².

2. Žalobu žalobca skutkovo odôvodnil tým, že pôvodní, v žalobe označení žalovaní spolu so žalobcom sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností k.ú. C. a to na LV XXXX ako parcela KNE XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² a na LV XXXX ako parcela KNE XXX záhrada o výmere 695 m². Všeobecná jednotková cena pozemku bola určená znaleckým posudkom súdneho znalca Ing. B. S. č. posudku 11/2018 zo dňa 09.03.2018. Hodnota nehnuteľnosti predmetu sporu je posudkom ustálená v sume 6,06 €/m²: Žalobca navrhuje zrušenie a vyporiadanie za cenu 6,50 €/m². Potom výška spoluvlastníckych podielov, výmera podielu a hodnota podielu je nasledovná: LV XXXX ako parcela KNE XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² Q. C. B. D. E. (R.) - X/XX, T. U. XX,XX A. = XXX,XX € Q. G. F. D. A. (R.) - X/XX, T. U. X,XX A. = XX,XX € Q. A. H. (R.) - X/XX, T. U. X,XX A. = XX,XX € Q. D. D. D. D. - 4/32, výmera podielu 10,63 m² = 69,10 € Spolu výplatok: = 259,04 € LV XXXX ako parcela KNE XXX záhrada o výmere 695 m² B4 A. A. F. D. Q. - 20/384, výmera podielu 36,20 m² = 235,30 € B5 A. A. D. G. - 76/384, výmera podielu 137,55 m² = 894,08 € B3 K. F. - 19/384, výmera podielu 34,39 m² = 223,54 € Spolu výplatok: =1352,92 €. Žalovaní zastúpení SPF sú skutočne neznámymi/ nezistenými osobami a zastupovanie týmto zákonným zástupcom je dané zákonom. Predmet žaloby nie je možné užívať v podielovom spoluvlastníctve účastníkov. Žalobca vo vzťahu k ostatným spoluvlastníkom prejavil skutočný záujem o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou. Žalobca sa pokúšal kontaktovať s ostatnými spoluvlastníkmi za účelom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva resp. odkúpenia vlastníckych podielov ostatných spoluvlastníkov dohodou, pričom ich oslovil niektorých ústne, niektorých písomne, či písomným návrhom cestou právneho zástupcu. Nakoľko sa nepodarilo pristúpiť k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva dohodou, je žalobca nútený domáhať sa rozhodnutia súdu. Od tých spoluvlastníkov, ktorí súhlasili s prevodom, prevod uskutočnili. U ostatných že žalobca nútený domáhať sa zrušenia spoluvlastníctva a jeho vyporiadania súdnou cestou. Žalobca navrhuje nehnuteľnosť vysporiadať tak, že súd prikáže predmetnú nehnuteľnosť do jeho výlučného vlastníctva s tým, že bude povinný vyplatiť ostatných spoluvlastníkov podľa určenej hodnoty. Predmet žaloby nie je možné užívať v podielovom spoluvlastníctve účastníkov. Reálne rozdelenie pozemku nie je dobre možné, pretože jeho rozdelením by sa pozemok nemohol účelne využívať.

3. Na preukázanie svojich tvrdení uvádzaných v žalobe predložil žalobca súdu LV, znalecký posudok, snímku z k. ú., Zisťovanie údajov, Žiadosti o poskytnutie informácie, Reakcia MV SR, Žiadosti o podanie vyjadrenia.

4. Slovenský pozemkový fond ako zástupca žalovaných 1/ - 3/ v podaní zo dňa 01.10.2021 uviedol, že súhlasí so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k parcele EKN č. XXX zapísanej na LV č. XXXX, pričom navrhol, aby primeranú náhradu súd určil vo výške 10,78 eur/m² a to vo výške kúpnej ceny, za ktorú SPF vyporiadal podielové spoluvlastníctvo v danej lokalite, v intraviláne obce Ochodnica (č. l. 64 spisu).

5. Na podporu svojich tvrdení zástupca žalovaných 1/ - 3/ predložil súdu Dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, snímky z KM, Kúpne zmluvy o kúpe nehnuteľností.

6. V reakcii na podanú žalobu žalovaná v rade 6/ uviedla, že so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej na LV XXXX v kat. území C. v prospech žalobcu súhlasí (č. l. 80 spisu) a to v sume uvedenej v žalobe (894,08 eur).

7. Tunajší súd uznesením zo dňa 13.03.2023, č.k. 2C/11/2021-104 na základe návrhu žalobcu na rozšírenie okruhu účastníkov (č. l. 84 spisu) a zmeny účastníka na strane žalobcu a úpravy žalobného petitu (č. l. 92 spisu) pokračoval v konaní s dedičom žalobcu, konanie proti pôvodne označenej žalovanej v rade 5/ zastavil, pripustil vstup do konania na strane žalovaného 58/ a 9/ a pripustil zmenu žaloby žalobcu, ktorá zmena bola vo vzťahu k výplате primeranej náhrady účastníkov konania.

8. Podaním zo dňa 11.09.2023 žalobca zobral návrh v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemku KNE 199, záhrada o výmere 695 m², zapísanom na LV XXXX, k.ú. C. proti žalovaným v rade 6/, 7/, 8/, a 9/ späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. S poukazom na uvedené navrhol, aby súd zrušil a vyporiadal iba nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, k.ú. C. ako parcela KNE XXX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² a to tak, že súd predmetnú nehnuteľnosť prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť žalovaným primeranú náhradu vo výške stanovenej zástupcom žalovaných 1/ - 3/, tzn. vo výške 10,78 eur/m².

9. Súd vzhľadom na postup podľa § 146 ods. 2 CSP vyzval žalovaných, ktorých sa späťvzatie týka, aby sa vyjadrili, či súhlasia so späťvzatím žaloby v časti.

10. Žalovaná v rade 6/ vo svojom vyjadrení zo dňa 08.10.2023 (č. l. 124 spisu) uviedla, že nesúhlasí so späťvzatím žaloby v časti, ktorá sa jej týka (vyporiadanie nehnuteľností na LV č. XXXX) a to z dôvodu, že žalobca dlhodobo užíva predmetný pozemok a žalovaná v rade 6/ má záujem o vyporiadanie v tom zmysle, aby bol pozemok prenechaný do vlastníctva žalobcu, keď ona súhlasila so sumou primeranej náhrady. Nemá záujem o rozdelenie pozemku, keď žalobca vlastní väčšiu časť pozemku. Z obsahu predmetného vyjadrenia vyplýva, že žalovaná chce, aby jej žalovaný vyplatil v žalobe uvádzanú výšku primeranej náhrady.

11. Ostatní žalovaní sa ani po opakovanej výzve súdu k späťvzatiu žaloby nevyjadrili a neuviedli vážne dôvody, pre ktoré by nemalo byť konanie v časti, ktorú žalobca zobral späť, zastavené.

12. Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie na deň 03.11.2023, ktoré vykonal za účasti...

13. Vzhľadom na späťvzatie návrhu v časti sa súd prednostne zaoberal rozhodnutím o takto podanom návrhu.

14. V zmysle § 144 zákona č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

15. V zmysle § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

16. V zmysle § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatií žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

17. V zmysle § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

18. V zmysle § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

19. V predmetnom prípade tak, ako je uvedené vyššie v tomto rozsudku, žalobca podaním zo dňa 11.09.2023 žalobca zobral návrh v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemku KNE XXX, záhrada o výmere 695 m², zapísanom na LV XXXX, k.ú. C. proti žalovaným v rade 6/, 7/, 8/, a 9/ späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. S poukazom na uvedené navrhol, aby súd zrušil a vyporiadal iba nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, k.ú. C. ako parcela KNE XXX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² a to tak, že súd predmetnú nehnuteľnosť prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť žalovaným primeranú náhradu vo výške stanovenej zástupcom žalovaných 1/ - 3/, tzn. vo výške 10,78 eur/m².

20. Súd vyzval žalovaných v rade 6/, 7/, 8/ a 9/ na vyjadrenie sa k späťvzatiu žaloby. Na výzvu súdu reagovala iba žalovaná v rade 6/, ktorá nesúhlasila so späťvzatím žaloby, keď síce nemá záujem o rozdelenie nehnuteľnosti, ani o prikázanie nehnuteľnosti do jej vlastníctva, má záujem o zrušenie podielového spoluvlastníctva, prikázanie predmetnej nehnuteľnosti do vlastníctva žalobcovi s tým, že jej bude vyplatená primeraná náhrada. Žalovaná v rade 6/ súhlasila s výškou primeranej náhrady určenej v rozsudku a to vo výške 6,50 eur/m².

21. Žalovaný v rade 7/, 8/ a 9/ na výzvu súdu nereagovali, na späťvzatie žaloby neposkytli súhlas, v konaní ostali nečinní.

22. Vo vzťahu k výroku I. rozsudku, ktorým súd nepripustil čiastočné späťvzatie žaloby súd uvádza, že žalovaná v rade 6/ výslovne nesúhlasila so späťvzatím žaloby v časti, ostatní žalovaní, ktorých sa späťvzatie týka sa k späťvzatiu nevyjadrili, potom s poukazom na typ konania, tzv. iudicium duplex a pri aplikácii § 146 ods. 2 CSP späťvzatie v žaloby v časti nepripustil. Súd rovnako ani nepripliadol na späťvzatie späťvzatia žalobcu uskutočneného na pojednávaní, keď podľa ustálenej judikatúrnej praxe späťvzatie už raz uskutočneného späťvzatia nie je možné.

23. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 03.11.2023, na ktorom vec prejednal za účasti právneho zástupcu žalobcu a zástupcu žalovanej 8/, ktorým je žalovaný 9/ a žalovaného 9/. Zástupca žalovaného 1/ ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní po právnom závere súdu o nemožnosti zastavenia konania zotrval na svojich vyjadreniach uvádzaných v konaní ešte pred späťvzatím žaloby a navrhol, aby súd rozhodol tak, že zruší podielové spoluvlastníctvo k oboj nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX H. XXXX a toto vyporiada takým spôsobom, že ich prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu za sumu 10,58 eur/m². Vo vzťahu k žalovanej 8/ zobral žalobu späť a žiadal konanie zastaviť, keď z výpisu z LV č. XXXX vyplýva, že vlastníkom podielu k spornej nehnuteľnosti po pôvodne v žalobe označenej žalovanej 5/ je iba žalovaný 9/. Žalovaná 8/ potom nie je v konaní pasívne vecne legitimovaná. Žalovaná 8/ na konanom pojednávaní v zastúpení žalovaným 9/ súhlasila so späťvzatím žaloby voči jej osobe. Žalovaný 9/ súhlasil so zrušením podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti a s jej prikázaním za primeranú náhradu žalobcovi. Rovnako súhlasil s výškou primeranej náhrady navrhovanej v konaní vo výške 10,58 eur/m².

24. Súd vo veci vykonal dokazovanie, zistil nasledovný skutkový stav, na ktorý aplikoval zmienené právne ustanovenia.

25. Podľa § 136 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

26. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

27. Podľa § 142 ods. 1 OZ, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie

podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výtazok rozdelí podľa podielov.

28. Podľa § 142 ods. 2 OZ z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku.

29. Podľa § 142 ods. 3 OZ pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozdelením veci môže súd zriadiť vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti v prospech vlastníka inej novovzniknutej nehnuteľnosti. Zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva nemôže byť na ujmu osobám, ktorým patria práva viaznuce na nehnuteľnosti.

30. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca a žalovaný 1/ - 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres S. M. A., parcela registra E-KN – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m². Uvedená skutočnosť vyplýva z LV č. XXXX. Okruh účastníkov vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX je tak daný, pričom súčet všetkých spoluvlastníckych podielov tvorí celok. Uvedená skutočnosť v konaní ani nebola sporná.

31. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca a žalovaný 6/, 7/, 9/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres Kysucké Nové Mesto, parcela registra E-KN – záhrada o výmere 695 m². Okruh účastníkov vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX je tak daný, pričom súčet všetkých spoluvlastníckych podielov tvorí celok. Uvedená skutočnosť v konaní rovnako nebola sporná.

32. Na strane žalovaných 1/ - 3/ pritom vystupuje Slovenská republika, keď súd vzhľadom na uvedené konal so Slovenským pozemkovým fondom ako zástupcom žalovaného, ktorý nakladá s predmetnými pozemkami podľa § 16 ods. 1 písm. a/ zák. č. 180/1995 Z.z..

33. Po ustálení procesných podmienok, a to najmä pasívnej legitímácie na strane žalovaných, sa súd zaoberal predmetom sporu, t.j. zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Spoluvlastníctvo sa neodlišuje od vlastníctva ničím iným než pluralitou subjektov. Okrem absolútneho a relatívneho zániku podielového spoluvlastníctva obsahuje zákon ustanovenia o zrušení spoluvlastníctva, ktorými sa rozumie likvidácia doterajších spoluvlastníckych vzťahov v rámci vyporiadania, odstránenia alebo výnimočne obmedzenia plurality subjektov. Pri relatívnom zániku podielového spoluvlastníctva sa menia subjekty spoluvlastníckeho vzťahu bez toho, aby sa to týkalo veci samej. Spoluvlastníci sa teda kedykoľvek počas trvania spoluvlastníckeho vzťahu môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva, a to dokonca aj vtedy, keď už prebieha súdne konanie o jeho rozdelenie, ba aj po vydaní rozhodnutia v tomto konaní dovtedy, kým toto rozhodnutie nenadobudne právoplatnosť. Dohoda o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní je základnou formou zrušenia tohto právneho vzťahu.

34. Z nesporných tvrdení žalobcu v konaní mal súd za preukázané, že žalobca nehnuteľnosti, ktorej vyporiadanie je predmetom konania užíva. Uvedené tvrdenia žalovaní v konaní žiadnym spôsobom nespochybnili, neučinili teda uvedené tvrdenia spornými. Zástupca žalovaných 1/ - 3/ ako aj žalovaná 6/ a žalovaný 9/ vzhľadom na účelné využitie veci súhlasili so zrušením podielového spoluvlastníctva a s vyporiadaním takým spôsobom, že súd prikáže predmetnú nehnuteľnosť do vlastníctva žalobcu, za primeranú náhradu. Výška primeranej náhrady určenej žalobcom však v konaní po návrhu zástupcu žalovaných 1/ - 3/ v konaní nebola sporná, keď žalobca súhlasil so zástupcom žalovaných 1/ - 3/ určenou výškou primeranej náhrady 10,58 eur/m², oproti v žalobe pôvodne určenej sume 6,50 eur/m². Ani ostatní žalovaní nenamietali výšku primeranej náhrady, neučinili ju v konaní spornou.

35. Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje.

36. V konaní o zrušení spoluvlastníctva a vykonaní vyporiadania je jeho predmetom vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov (alebo jedného z nich) k tejto veci (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. novembra 2011, sp. zn. 4 Cdo 183/2011). Ak je predmetom spoluvlastníctva pozemok, treba, aby išlo o nehnuteľnosť so samostatným parcelným číslom, ktorá patrí do spoluvlastníctva strán sporu.

37. V súdnej veci dospel súd k záveru, že boli naplnené všetky zákonné podmienky pre zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti.

38. Ak súd o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozhoduje rozsudkom, t.j. autoritatívne, musí pri procesnom postupe dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva, lebo sú preň záväzné. Preto ani súhlas všetkých účastníkov konania s navrhovaným vyporiadanim ešte neodôvodňuje, aby súd svojím rozsudkom vyporiadal spoluvlastníctvo v rozpore so spôsobmi a poradím uvedeným v zákone.

39. Najprírodzenejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov. Predpokladom použitia tohto spôsobu zrušenia spoluvlastníctva však je, že ide o deliteľnú vec (z technického hľadiska) a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené, t.j. vtedy, keď rozdelením veci vzniknú samostatné veci, ktoré ich vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu). V konaní o zrušení podielového spoluvlastníctva súd skúma možnosť reálneho rozdelenia veci podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov a až následne pristúpi k možnosti zrušenia prikázanimi veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu.

40. Vykonaným dokazovaním mal súd v danej veci preukázať, že reálne rozdelenie spoločnej veci v danom prípade nie je, vzhľadom na potrebu účelného využitia nehnuteľnosti, dobre možné. Uvedené skutočnosti tvrdil žalobca a zástupca žalovaných 1/ - 3/, ako aj žalovaná 6/ a žalovaný 9/ ich potvrdili, ostatní žalovaní ich nenamietali. Je pravdou, že súd pri rozhodovaní o spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva je viazaný poradím v zmysle § 142 ods. 1 občianskeho zákonníka, avšak zároveň nie je možné opomenúť zásadu kontradiktórnosti konania, ktorou je ovládaný civilný proces a v zmysle ktorej len strany môžu navrhovať vykonanie dôkazov v konaní. Potom pokiaľ žiadna zo strán nenavrhol rozdelenie nehnuteľnosti a na jej rozdelenie nenavrhol dokazovanie vyhotovením geometrického plánu musí súd ustáliť, že v konaní nebolo nijakým spôsobom tvrdené a preukázané, že rozdelenie nehnuteľnosti je dobre možné. Ak nie je rozdelenie veci v danom prípade dobre možné, súd posudzoval ďalší spôsob zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu.

41. Súd pri rozhodnutí vychádza z tej skutočnosti, že vlastník nemôže byť nútený zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu, s výnimkou naplnenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd z vykonaného dokazovania však nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočívajúce v okolnostiach takej povahy, že ponechá spoluvlastnícky stav nezmenený, keď v konaní zostalo nesporné, že žalobca má záujem na majetkovom vysporiadaní pozemku z dôvodu jeho účelného využívania. Súd pritom prihliadal aj na veľkosť podielu žalobcu na predmetných nehnuteľnostiach, t.j. vo vzťahu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX – 17/32-in a vo vzťahu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX – 269/384-in.

42. S poukazom na uvedené nesporné zistenia súd rozhodol tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres Kysucké Nové Mesto, parcela registra E-KN – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 85 m² ako aj k nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., obec C., okres Kysucké Nové Mesto, parcela registra E-KN – záhrada o výmere 695 m² a prikázal tieto nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobcu, tak ako žiadal v žalobe.

43. Vo vzťahu k určaniu výšky primeranej náhrady súd konštatuje, že táto nebola v konaní sporná, keď žalobca v priebehu konania súhlasil so zástupcom žalovaného 1/ - 3/ navrhovanou cenou primeranej náhrady vo výške 10,58 eur/m². Žalovaná v rade 6/ súhlasila už s nižšou sumou primeranej náhrady určenej v žalobe (6,50 eur/m²), žalovaný v rade 9/ súhlasil rovnako s takto určenou výškou

primeranej náhrady. Ostatní žalovaní výšku primeranej náhrady nerozporovali a nepredložili v konaní žiadne dôkazy (ani nenavrhlí dokazovanie) na preukázanie inej výšky primeranej náhrady vo vzťahu k vyporiadavanim nehnuteľnostiam. Súd opätovne zdôrazňuje, že aj tento typ konania je založený na princípe kontradiktórnosti, kedy strany v konaní sú povinné skutkovo tvrdiť a na podporu svojich tvrdení predkladať dôkazy. Súd potom na základe nespornej výšky primeranej náhrady rozhodol tak, že žalobcu zaviazal na zaplatenie primeranej náhrady podľa výšky spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu 171,83 eur (15,94 m² x 10,78 eur/m²) a žalovanému 2/ primeranú náhradu 85,92 eur (7,97 m² x 10,78 eur/m²), žalovanému 3/ primeranú náhradu 57,27 eur (5,31 m² x 10,78 eur/m²), žalovanému 4/ primeranú náhradu 114,59 eur (10,63 m² x 10,78 eur/m²), žalovanému 6/ primeranú náhradu 1 482,79 eur (13,55 m² x 10,78 eur/m²), žalovanému 7/ primeranú náhradu 370,72 eur (34,39 m² x 10,78 eur/m²), žalovanému 9/ primeranú náhradu 390,24 eur (36,20 m² x 10,78 eur/m²). Vyčíslenú náhradu ustupujúcemu podielovému spoluvlastníkovi – žalovaným 1/ - 3/ k označenej nehnuteľnosti je žalobca povinný zaplatiť na účet Slovenského pozemkového fondu tak, ako to žiadal zástupca žalovaných.

44. Súd zaviazal žalobcu k zaplateniu primeranej náhrady žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ titulom vyporiadania podielu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX.

45. Súd zaviazal žalobcu k zaplateniu primeranej náhrady žalovaným 5/, 6/, 7/ a 9/ titulom vyporiadania podielu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX.

46. V zmysle § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

47. Súd určil povinnosť žalobcovi zaplatiť primeranú náhradu v lehote do 30 dní tak, ako to žiadal v rozsudku a to s poukazom na výšku primeranej náhrady ako aj vzhľadom na tú skutočnosť, že strany nenamietali takto žiadanú lehotu na zaplatenie.

48. Vo vzťahu k návrhu žalobcu k späťvzatiu žaloby v časti voči žalovanej 8/, súd konanie na základe návrhu v spojení so súhlasom žalovanej 8/ (ktorý súhlas v zastúpení udelil žalovaný 9/), súd konanie voči žalovanej 8/ zastavil. K tomu súd uvádza, že účastníkmi konania o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k veci musia byť všetci spoluvlastníci, lebo právoplatný výrok súdu zaväzuje len účastníkov konania (§ 159 ods. 2 O.s.p., pozn. súdu, § 228 CSP). Ide o tzv. nútené nerozlučné procesné spoločenstvo (§ 91 ods. 2 O.s.p. pozn. súdu, § 77 ods. 1 CSP) všetkých spoluvlastníkov. Pokiaľ sa na konaní nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, súd nemôže návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. novembra 2011, sp. zn. 4 Cdo 183/2011). Z uvedeného dôvodu súd vo vzťahu k výroku XI. rozsudku uvádza, že konanie na základe návrhu žalobcu a súhlasu žalovanej 8/ voči žalovanej 8/ zastavil.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP, podľa ktorého, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, súd výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania. Súd konštatuje, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ide o špecifickú situáciu a je potrebné prihliadať predovšetkým na to, že v tomto konaní majú účastníci na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním návrhu žalobcu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je uplatnené aj rovnaké právo žalovaného, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu v tejto veci. V tomto smere súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, pretože spôsob vyporiadania

sa týka obidvoch strán sporu. Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 142 Občianskeho zákonníka nemožno nazvať úspechom žalobcu, neúspechom žalovaných, ale práve naopak, žalobcovia získali do vlastníctva spoluvlastnícky podiel žalovaných, ale oproti výplate hodnoty tohto spoluvlastníckeho podielu. Teda úspech a neúspech je na obidvoch stranách v zásade rovnaký. Súd zdôrazňuje, že predmetné rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je v záujme oboch strán sporu (žalobcovia aj žalovaní), pretože na základe tohto rozhodnutia sa vyporiadali vzájomné vzťahy medzi nimi a táto povaha predmetu konania bola pre súd určujúca pri použití vyššie zmieneného procesného ustanovenia (§ 257 CSP). Súd zároveň uvádza, že konečné rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sa týka a je v prospech všetkých účastníkov a preto je aj spravodlivé, aby každý z nich znášal trovy konania, ktoré mu v súvislosti s takýmto konaním vznikli. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

54. Vo vzťahu k žalovanej 8/ súd rozhodol rovnako spôsobom, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal, keď z obsahu spisového materiálu vyplýva, že jej trovy konania nevznikli. Súd v tejto súvislosti poukazuje na záver Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.10.2016, sp. zn. 6Cdo/544/2015, podľa ktorého „ak úspešnej strane sporu alebo strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania neprizná“. Zároveň však súd uvádza, že jej prirátanie do konania a následné späťvzatie žaloby voči nej, vzhľadom na stav a priebeh konania, nemôže byť pripísané na vrub žalobcu.

Poučenie:

Proti výroku o náhrade trov konania možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).